

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.¹⁾

Večkrat so thožbe čez Micha enga kmeta, čez Mica ena Gospodina, čez Lenarda enga Šostarja, inu čez Mathia enga Oštirja, ali Wirtha k Gospodu Fajmoštru ble pernesene: inu je blu tudi za resnico povedanu, de hiša Mathijova je enu ussakdajne ukupzbiralše teh pijancu; tedei G: Fajmašter, koker en dober pastyr teh sebi izročeneh Dušic začne G: Boga za re-svetlejne prossiti, koku be on svoje farmane na Duš opraviti zamogov. Njemu pade v glavo, on se ima pruti njim prov perjazzen izkazati, inu potem na dan svojga godu njuh k kosilu povabiti. On povabe: inu Micha, Mica, Lenard, inu Mathia z vessellam pridejo, G: Boga sa žegen teh špiži skupej prossjo, se h te narich-tani mizi doli ussedejo, ter sačno jejsti.

Začetik tega Pogovara.

Lenard. G: Oča! kaj bo dones tok dovgu suša? dones ga moremo šravffati; kir je njuh vesselli dan.

Fajmašter. Nalij Tone glaže s tem starim vinam!

Mathia. My ponovemo, G: Oča! kar smo poprej vošyli, deb ony še tulku leit, kuliku kapelc je vina v glažu, nas vessel, inu zravi regirali, srečnu umerli, inu nas usse skupi v Nebessa perpellali.

Mica. Tok ga morete ussekati, koker jest, de kapelce v glažu na ostane: kaj se vy Možaki dones od vina tok deržte, koker deb vy bli vodapivci? še bodo G: Ozha menili, de vy njim iz serca sreče navošete.

Micha. Ti imaš preveč bessedy, Miza! Spomni, de nisi per Mathiju v Oštirji.

I. Postava.

Pijača nezmasna je sama na sebi pregrešna.

Fajmašter. Micha! jest imam tebi nekaj povedati. En jud je prossov enkrat eniga Kristjana, deb on za jin molov, deb tudi leta Kristjan ratov, pak jud ni neč molov; čez en zait prideta ona dva spet ukup, inu reče jud k vu-

nemu: koku ty moliš, jest zmiram jud ostanem? Kristjan pravi: poid' z manoj kje, boš en staar Ušenice na kojna naložiti pomagov. Jud gre, prejme ta žakl na enimu Koncu, vune na temu drugimu, inu ga od zemle enu malu uzigneta, med tim pak Kristjan spusty; na tu reče jud: jest sam namorem žakla na kojna dijati, pomagy tud ty! tedej odgovory kristjan, tud jest sam z mojo molitvo namorem tebe preoberniti, tudi ty moreš G: Boga prossiti za dar te prave Vjere. Raunu toku moj Micha! se z vam gody: vy ste meni vošili, deb jest srečnu umerov, inu vas v Nebesa perpellov: pak če vy zraven tud napomagate, moja muja sama je zabstoin.

Micha. V kom očmo my pomagati?

Fajmašter. Vy morete pijančevajne zapustiti, inu le za potreba pyti: sicer je moja muja prazna, inu vaše žellje nigdar dapovnene nabodo; sakaj sodba je že skus S. Paula oznanena. tudi te pijanci Kralestvu Božje dosegli nabodo. (1. Cor. 6.)

Mica. Dobru za nas žene, kir leta Apostel le pijance hudo roty.

Fajmašter. Kaj so tudi med ženam pijanke?

Mica. Tud se nam vinu naopre, zlasti žgajne veliku obrajtamo.

Fajmašter. Kar S: Pismu govory k možem, inu njim prepove, letu zadene tud žene; kir G: Bug je Eva to pervo ženo iz Moža ustvarov; tedej koker pijanci, tok tudi pijanke Božjega Kralestva dosegle nabodo.

Lenard. Jest pak pijanost naderžim za greh: inu aku lih sim jest večkrat trunčen, tok nasturim jest neč hudega

Fajmašter. Pošlušaj moi Lenard prvič besede S: Augustina: s takšno nesrečo se ludji upijanejo, kir menjo, de ta pijanost je le en odpustlive, ali cel' nobeni greh. Ampak zavolo te nevumnost bodo subsebnu ti Mašniki na ta velik dan te Sodbe rajtinga dati mogli, kader ony temu njuh Skerby čezdanemu folku stanovitnu pridguvatí nočjo, kaj za ene, inu koku velike hudobije iz pijanost sempridejo. Kateri tedej sodi, de ta pijanost je samu en maihen

¹⁾ Rokopis z navedenim naslovom ima na prvi zunanji strani folio-oblike napisano to-le: *Isthaec Conscriptio clamat ad Dominum suum Sylvestrum Mure Curatum in Kolobrat. 17 CMB gr.* Torej je iz l. 1791., in pisal ga je Silvester Mure (Morè). Pogovor je pisan v bohoričici, a mi smo ga dali natisniti v gajici.

greh, če se nabo pobulšov, inu za same pijanost volo resnične pokure sturov, taistiga bo s tem Sodomitharjam, prešuštvavcam, inu ubivavcam ta večna štraffinga martrala po špričuvajnu S: Paula. (*Serm: 232. de temp.*) Pošlušaj drugič bessede moje: Kaj stoji v tvoj oblast ena reč za greh deržati? ali pa ne? Videš, my se moremo po Vole Božje zaderžati: inu ne G: Bug po naše Vole; nekar en sledne, govory sam naše Izveličar, nekar en sledne, kater k meni pravy: Gospud! Gospud! pojde noter v nebešku Kralstvu: ampak kater stury volo mojga Očeta. (*Math: 7, 21.*) Vola Božja pak je, de my treznu živemo. Toku On skuz Apostelne je pustov osnanuvati. S: Peter v pervimu pismu zapouduje, rekoč: trezni bodite, inu čujte! (*1 Pet: 5, 8.*) S: Paul na Titusa Škoffa piše: vuči! de te stari trezni bodo: raunu toku te stare žene de nimaju veliku vina pyti; glih viži opominuj ti te mladenče, de imajo biti trezni. (*Ad Ephes: 5.*) Zraven G: Bug očitnu pijanost prepovduje: nekar se z Vinam na upijanite, v katerimu je nečistost, temuč napounite se s svetim Duham! (*ad VI.*) Dallej On žuga tem trunčenim skuz Preroka Izaiasa to preklinvanje: gorje vam! katiri ste mogočne junaki za vinu pyti, inu močni možje za eden drugiga upijaniti! Ja skuz svojga Syna JEZUSA On nas vučy, de my nimamo nigdar trunčen biti: varvite se pak, so bessede Kristušove, varvite se pak, de vaše Serca nabodo z nezmasnost — inu pijanostjo, inu s Skerbmy tega Živleina močnu obložene, de tajste dan čez vas nangelma napride! (*Lucae 21: 34.*) Tedej be my mogli žalostni vuna resnica nad nam dapovenena videti, od katere S: Paul na Korintharje piše, opominujoč: napustite se zapellati, sakaj ne te nečisti, ne te malikvavci, ne te pijanci . . . ne te razbojniky bodo Kralstvu Božje possedli. (*1 Cor: 6.*) Zatu pak čaka na te trunčene, ali pijance vuna žeja, v kateri ta bogate požrešnik jamra, inu prossy: O! Oča Abraham! usmili se čez me, inu pošli Lazarusa, de on pomoči verh svojga persta v vodo, deb on moje jezik rezhladov, kir jest martran bodem v temu plemenu. (*Luk: 16, 24.*) Ampak ta njegova prošna ni bla ušlišana. Tukej S: Chrysostomus to sodbo naredy, inu v eni pridge na Antiochenzarje pové: kir je pijanost, tamkej je hudič: kir so nagnusne bessede, kir je požrešnost, tamkej

hudičy svoi ples derže. Takšna miza je ta bogate požrešnick imov, satu potem on nibiv Gospodar le čez ena Kapelza vode.

Lenard. Ony so me skuz njih govornjene groznu ustrašli.

Mica. Mene pak clu neč; kaj ni terte G: Bug ustvarov? Kaj ni vinu en dar Božje; pokaj bo tedej greh vinu pyti, če se lih upijanem?

Fajmašter. Povej meni Mica! sta fallila Adam, inu Eva, kader ona dva v Paradyžu sta jejidla od sadu tega dervesa te vednost tega dobrega, inu hudega?

Mica. Kajpak de! fallila sta; sej je G: Bug prepovedov: od dervesa pak te vednost tega dobrega, inu hudega ty nimaš jejsti!

Fajmašter. Še povej! smeš ty v petku, inu v Sobbotho brez velike potrebe mesu jejsti?

Mica. Kaj tega nabom jest vedla? jest nasmem zatu, kir je Cerkvena Zapovd v petku, inu v sabbotho se od mesenih jejdy zderžati.

Fajmašter. Prov lepu odgovarjaš, Mica! pak pošlušaj, kaj bode iz tvojeh odgovaru venperšlu! Vunu dervu v Paradyžu je G: Bug ustvarov, inu taistega sad je biv raunu lep, živina je tud ena stvar Božja, inu to mesu en dar Božje; pak jejsti od vunega drevesa sadu v Paradyžu je bilu pregrešnu zatu, kir je blu prepovedanu, tudi mesu jejsti v petku, ali v sabbotho brez velike potrebe je pregrešnu zatu, kir je prepovedanu: raunu toku če lih G: Bug je terte ustvarov, inu to vinu je en Božje dar; vender to vinu nezmasnu pyti je pregrešnu zatu, kir ta nezmasna pijača, inu pijanost je prepovedana, aku lih leta be nabila že sama na sebi ostudna, inu neč hudega, glih koker Lindvern svoi strupene rep, be za saboj naulekla.

Lenard. Neč naupraveš Miza! per G: Fajmaštru, neč; al smo pač v prava Šolla peršli, že vidim; Micha! kaj pak ty misliš povedati?

Micha. Vinu je za nas kmete ena arcnija: de se pak my upijanemo, nam kmetam ni zamyrty; my imamo slabe glave: večkrat pride luštna kompanija: inu vessella tok drugega nimamo.

Mathia. Raunu meni si jo iz uste potegnov: je pač ress, če en gmein Človek še per Vin' nabo vessella imov; tok bode pak naše kmetušku živleine bel pustu, koker vunu teh nekadajneh rogomitu, ali pušavniku. (Dalje.)

Darovi za Marijanišče.

Gosp. Bartol Baltazar, župnik, 5 gld. — Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski 50 gld. — Gosp. Majdič Peter, posestnik, 10 gld. — Gosp. Malenšek Martin 5 gld. — Gosp. Czermak Ivan, inženir, 5 gld. — Gosp. Normali Ivan, kapelan, 1 gld. 50 kr. — Gospa Josipina Jančar, posestnica, 5 gld. — Gosp. Vrhovnik Ivan, župnik, 2 gld. — Gosp. Gornik Fr., župnik, 3 gld. — Gosp. Nolli

Srečko, klepar, 10 gld. — Gosp. Souvan Fr. Ks. 14 gld. 78 kr. — Gospa Sajovic Serafina, 25 gld. — Gosp. Šturm Martin iz Amerike 2 gld. 40 kr. — Nekdo v dober namen 1 gld. — Pokojnik po gosp. Zupanu Sim., župniku, 10 gld. — Gosp. pl. Trnkoczy Ubald, lekar, 12 gld. — Gosp. Golob Ivan, župnik, 5 gld. 60 kr. — Gospa Kobilca Marija 12 gld. — † Baron Cirheimb Zeno, kanonik, 10 gld.

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Dalje)

Fajmašter. De vinu je za ress v čassu ena arcnija, inu k vessellu teh Ludji ustvarjenu, nas zagviša S: Pismu; prvič v bukvah tega modrega Syrracha: Vinu je k vessellu ustvarjenu, inu ne k pijanost od začetika: enu vesselle te duše, inu tega Serca je vinu, kader se z masa pije. (*Eccli 31, 35.*) Drugič v bukvah teh pregovarju: dajte, govory Salomon, dajte tem žalostnim močno pijačo, inu Vina temistim, katiri bridkust v sercu imajo. (*Prov: 31, 6. 2. Reg: XVI, 2. Vinum autem ut bibat, siquis defecerit in deserto.*) Zadnič S: Paul sam v pismu na Timotheusa škoffa svetje njemu pijača tega vina: nekar še vode napij, so bessede tega Apostelna, temuč enu malu vina nucaj zavol žellodeca tvojga, inu tvojeh gosteh bollezen. (*1 Tim: 5, 23.*) Tukej šlišiš, moj Micha! de Vinu je ena arcnija, pak le, kader se en malu nuca: de je enu vesselle tega serca, kader se z masa pije: de je vinu k rezvesselleinu ustvarjenu, pak ne k pijanost; zatu kdurkuli nej bo kmet, ali gospud vinu nezmasnu pije, ali se upijane: leta to vinu iz ene arcnije spreoberne v strup; Žovc teh Lindvernu, govory Moyzes v svojeh petih bukvah, žovc teh Lindvernu je njeh vinu, inu naozravlene strup teh gadu. (*Deut: 32. v. 33.*) Ta strup te nezmasne pijače tega vina tok spremeny tega človeka; de leta, kader trunčen postane, rata glih enimu malyku; on očy ima, pravi S: Basilius, pak vender nobeniga napozna: on ušesa ima, pak vender neč nazastopy: noge ima, pak vender hoditi namore. (*S: Basil: hom: 4 in ebr:*) Ja en pijane, inu trunčene človek še štrašneiši, koker be on s hudičam obseden biv, večkrat perhaja; kmalu je viditi rodeč, koker purmann, kmalu nastopy ena mertvaška farba nad nim: zde se zavaly on kiekej v luža, zde se prekucne sem na kamne, zde ceba z nogam, zde maha z rokam: večkrat on iz gerla spuša eno zderto štimo, koker eniga zabodeniga volla, večkrat tešy on iz uste ene sparjene vinske penne; nanagelma začne on preobračati očy, koker lešerbe, inu mu taiste v čassu tudi usse dergač kažejo toku, de on stolle vidy za Ottroke, voknu za Urata, gnoj za postla; zatu, kar S: Chryzostomus govory, je en pijane človek na-

perjeten svojem perjatlam, je k Smehu svojem Sovražnikam, je k Špottu svoji Ženi, je ena gaižla svojem Ottrokam, je ena butara svojim podložnim, je enu terne svojim poslam, je k zaničuvajnu svoj' Žlacti, je nadležen svojim Sosedam, je en tyrann svoje duše, je en trynag svojga trupla, je med dovjo Zverino ta ner nagnusneiši pošast, inu Spaka. (*S: Chrysost: contra ebriet:*) Ah! zdihuje spet čez pijance en S: Chryzostomus, Ah! kulkain bulši je en Osu pred tem trunčenmi, inu pijancami? kulkain imenitniši en pes: usse dovje Zverine zagvišnu, kader lete pijejo, ali jedo, nigdar več, koker potrebujejo. naužijejo, aku lih taužent Ludji be njeh k pijači, ali k jèdi sililu. (*S: Chrys: hom: 58 in Matth:*) Zdei spozaš lobku, moj Micha! kaj za ena luštna kompanija so ti pijanci: inu kaj za enu vesselle more per nezmasne pijači biti? Zraven ty tudi brez muje zastopiš, de ta pijanost katira to podobo Božjo, po kateri ta človek ustvarjen je, nad nim toku popačy, njemu ta pamet, skuz katera on od navumne živine se odločy, toku obropa, inu njega še bel zaničlivišiga, koker je ta Zverina, stury, de ta pijanost, pravim jest, je zatu od G: Boga prepovedana, kir taista je sama na sebi že ostudna, inu iz naturè sem pregrešna toku, da se leta na obenim človekam naspodoby, če lih on v pijanost neč hudiga nastury, ampak se še za mizo doli zavaly, inu smerčati začne. Kdu bo še zanaprej pametnu rečiti zamogov: trunčen, ali pijen sim biv, pak v pijanost jest nisim neč hudega naredov? nej pa še reče: loternija sim dapernesov, inu v prešuštvu sim davollov, pak v timu nisim neč hudega sturov — jest sim mojga Sosedu pobov, per temu pak nisim neč hudega dapernesov! al je potem en takšne človek brez greha; kir že ta nečistost, inu to ubivajne je samu na sebi velika hudobija, če lih eden zraven taiste neč drugeh pregreh naperložy: Raunu toku ta nezmasna pijača, inu pijanost je sama na sebi pregrešna, če lih en trunčen človek zraven taiste neč drugega hudega nadaperneše.

Micha. G: Oča! zdej so meni Ony popolnoma Očy odperli, jest namorem te toku očitnu storjeni resnici supergovoriti; enu vender be

njuh še rad poprašov, če se nabodem zamyrrrov: jest se namorem nigdar zadost začuditi, koku pa nekateri Gospodji se zamorejo upijaniti, kader ta pijanost je takšne greh; ony so ja študirani, inu be mogli vediti:

Fajmašter. Lubeznive Micha! koker ty nočeš Judaža Iskarjota posnemati, deb ty JEZUSA Syna tega živiga Boga, keb on še na Zemle živu, v roke njegovih Šovražniku za XXX srebreniku jizdav, kar je ta Šelm Judaš sturov, aku lih on try zelle leita se je v Šulli JEZUSovi najdov, inu od Njega je še v štuvejne teh XII Apostelnu goriusseti biv: raunu toku, če lih ty eniga, inu drugega te pijanost podržena niga Gospuda poznaš, nikar ty njegove pijanost naposnemaj! Leta navuk imaš ty v svetimu Evangeliumu zapopaden; Kristus sam je k folku rekov: na priženci tega Moyzesa so sedeli Pisarje, inu Farizeerje: usse tedej, karkuli bodo ony vam povedali, deržite, inu sturite vy, po njuh dellah pak nekar se nazaderžite. (*Matth: 7, 3.*) Glih toku zna biti na priženci JEZUSA eden, inu druge Gospud, kater dergač živu, koker S: Evangelium govory, inu naluby te treznust, meniš ty, de potler pijanost ni več pregrešna? Ah! moj Micha! napusti se premo-titi; temuč iz padcu tvojga bližnega imaš ty še le pametniš ratuvati; kir ty s tvojem Očmy teh pijancu nesreče večkrat videš, inu zdej S: Hieronymusa bessede sam bereš: eniga vine-niga Mašnika, spričuje ta S: Vučenik, eniga vineniga Mašnika ferdamuje ne samu ta Apostel, ampak še postava starega Testamenta njega od službe odstavlja; (*S: Hieron: dist: 35, C. Vinol:*) inu raiši zanaprej posnemaj takšne Gospode, katiri v resnici, koker S: Paul, se pomujajo za Kristušam hoditi, inu svoje živlejne po njegovimu rovnati. (*1 Cor: 4, 16.*)

Micha. Bug njem lonej za ta lepi navuk! še to njuh prossim, nej nam izlože: al sleherna pijanost je tok pregrešna, de taista nam Nebesa oduzame?

Fajmašter. Pijanost, vidiš Micha! med vam ni ussellej toku zastoplena, de ta človek, kateriga vy imenujete: pijen, ali trunčen je, že pamet prov nucati namore; temuč vy ussamete ta besseda pijanost ussellej, nej bo eden en malu trunčen, ali pijen, ali pak močnu. Toku ta čas ta pijanost je en smertne greh, inu nam oduzame Nebesa, kader ta Človek spoznanu ali vinu, ali druge močne pijače toku dovgu v se uliva, de on potem pamet zguby. Znamina pak, de eden je ob pamet peršov, so lete: I. kader on drugi dan si spomniti namore; koga je on v pijanost govorov, ali sturov. II. kader on v

pijanost takšne rečy je dapernašov, ali govorov, katire on trezen nigdar dapernašati, inu govoriti navade nima. III. Kader on med dobrem, inu hudem narezločy, inu sam nave, koga je? ali kej se znajde? IV. Kader njemu ne samu noge se odpovedo, inu hiša ukuli lety, ampak tudi jezick se zavaluje, inu Očy dergač vidjo.

Lenard. Za me, G: Oča! je sreča vender velika; moja glava je tok terdna, da se nigdar tok nazmešam: večkrat z jutrej gredem k Mathiju v Oštarija, ga žlempam celi dan po mošku, inu pridem sam domu kuražnu še le ta čas, kader se na firmamentu Danica perkaže; doma pak Ženo še lohku s kneftra pregoslam, če me le upraša: kej se tok dovgu ulačes?

Fajmašter. Raunu zatu ty nisi brez smertnega greha; kir ty od vina toku ognen, inu tyranski postaneš, de eniga nadoužnega brez usmilejna biješ: zraven tega pak še skuz takšna nezmasna pijača zdravje, premožejne, inu ta lepi zait zapravlaš, sebe, te svoje, inu svojga bližnega škodješ, inu čez natura v se več, koker potrebujes, ulyvaš: skuz kateru živlejne ty v preklinuvajne večniga ferdamajna zapadeš: Gorje vam, pusty G: Bug oznanuvati skuz Preroka Izaiasa, Gorje vam! kateri vy zjutrej zgudy ustajate, de vy temu pijančuvajnu služete, inu notr do večera pijete, de vy potem od vina ogneni postanete. (*Iza: 5, 11:*) Spet: gorje vam! katiri ste za vinu pyti mogočni junaki! (*Iza: 5, 22.*)

Mathia. Na tako vižo nabomo my tedej smeli ukupipridti, inu Vina pyti?

Fajmašter. Enu drugu je Vinu pyti, inu s perjatelmi ukupipridti: enu drugu je Vinu nezmasnu pyti, trunčen biti, pijen ratati. Ukup-pridti, s perjatelmi pametnu dobre vole biti, vinu z masa pyti, ni obene pregrehe; toku so v Kana Galilaei ukupperšli, Vinu pyli, dobre, inu vesselle vole bli, kir se je tudi JEZUS s svojo Materjo, inu s svojem Jogram najdov: (*Joan: 2.*) toku je Gabel k Raguelu na Ohcet tega mladiga Tobiasa, inu te Sare od Archangela Raphaela, kater je podoba eniga Mladenča imov, perpellan biv, inu, koker S: Pismu pove, ony so k jejdi skupiperšli: ony so pak tud ohcetnu gostje v strahu tega Gospoda deržali: (*Tob: 9, 12.*) toku smo tud my dones iz poštenega zil, inu konca se ukupzbrali, inu kir nismo Angelci, ampak zraven duše tudi truplu imamo, tedej jejmo my naprej, pijmo, inu bodimo dobre vole, koker te sveti Ludje vesselli biti navado imajo. (*Judith 16, 24.*)

(Dalje.)

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Dalje)

II. Postava.

Nezmasna Pijača veliku hudiga za saboj uleče.

Micha. Njeh kuharca, G: Oča! zna imenitnu kuhati: moja baba pak nikul tok dobreh richt nanapravi.

Mica. Tud my žene be znale dobro kuhati, keb vy možaki za dom toku preskerbeli, koker G: Fajmašter: pak vy raiš dinarje per Mathiju na čemž nakladate, inu jeh zapijete; iz neč se pak tud neč nastury.

Lenard. Mica! Sebe pa navideš? koga klobase pod tvojem Očmy, inu ta hrasta na nosi pomenjo? še le pred dvem dnevam si trunčena per Mathiju čez prah padla: inu ta jopa ti je Soseda za dones posodila.

Mica. Gerdež! kaj —?

Fajmašter. Jenej Mica! my se očimo na lepu zastopiti; inu kir smo naše trupla s špižam, inu s pijačo enu malu podperli, se bomo zdej spet za zdravje našeh duš pomenili. Tone! stopi hitru po vune blave bukvice, inu daj jeh Mathiju brati, če on še zna!

Mathia. Lep druk je; lohku berem: Kdu nave, de Moyzes je te dve kamnitne table, na katereh so ble X Zapoud zapissane, ob tla vergov, inu na drobne kosce rezbov; zaguišnu en velik uržah eniga takšnega eifra je mogov biti. (*Exod: 37.*) S: Basilius ga pove s tem bessedam: enu dellu od XL dny, skuz katire Moyzes ta Božje Šlužabnik se stanovitnu je postov, inu molov, je pak ena sama pijanost tega folka fentala, inu k neč sturilla; zakai katire s perstam Božjem pissane table je ta post prejev, taiste je ta pijanost zdrobyla, kir ta S: Prerok Moyzes je ta trunčen, inu pijane folk za neurednega deržov, deb on te Zapovde od G: Boga dosegov. Aku lih pak Moyzes je na drugeh dveh kamnitneh tablah te X Zapoud spet dobiv, inu Izraelskimu folku oznanuvov: (*S: Basil: hom: 1 de jejunijo.*) aku lih JEZUS Kristus sam je taiste poterov, inu deržati nam zapovedov; (*Matth: 19.*) vender ta nezmasna pijača, inu pijanost perpravi Ludji, de ony te X Zapovd prelomnejo, inu čez usse greše.

I. Zapovd. En pijane človek fally čez Vjero, kader on se te frajost navadi, inu od za-

povdi te S: Vjere vezan biti noče, glih koker te načisti; toku S: Pismu spričuje: Vinu, inu Žene perpravijo te modre, de ony od Vjere odstopijo. (*Eccli 19, 2.*) Inu kar se velikokrat pergody, je, de en pijanc za te svoje neč naskerby, tedej pride na besede S: Paula: kater teh svojeh, subsebnu teh domačeh skerby nima, leta je Vjero zatajov, inu je porredniš, koker en nejo vernik. En pijane človek fally čez vupajne; kir on oče v Nebessa pridti, pak pijanost zapustiti noče: enu takšnu vupajne je prevzetnost, katira tega človeka v pogublejne pogrosy; (*1. Tim: 5, 8.*) Zakaj le taisti po navuku S: Gregorja prov na Milost tega Vsegamogočnega Boga zavupa, kater letu, kar skuz pregreho fally, skuz pokuro pobulša: (*S: Greg: Mag: 1. mor:*) scer pak, kar S: Bernard govory, so ta prezetnost, inu terdauratnost v pregreh pota teh hudiču. En pijane človek fally čez Lubezen; kir on svoje Serce ne k Gospud Bogu, ampak le k nezmasne pijače obrača, toku, de se od njega v resnice pravy, koker je David zdihuvov: koker en jellen hity k studencam teh voda, toku moja duša hrepeny k Tebi, ô kapelca vinske terte! (*Psal: 41, 2.*) pak ne k Gospud Bogu, kar je S: David žellov. Inu od te vinske kapelce, raunu koker S: Paul od Kristušove Lubezen, se en trunčen, inu pijane človek napusty odtergati, inu odložiti ne skuz nadluge, ne skuz bridkust, ne skuz prihodna lakot, ne skuz nagust, inu uboštvu, ne skuz navarnost, inu pregajnane. (*Ad Rom: 3.*) En pijane človek fally čez čast, inu službo Božjo; prvič: kir on večdell k Spovdjam hynausku hody, inu od nezmasne pijače, ali pijanost, katera za greh spoznati noče, pred Namestnikam Kristusovim, terdu movčy: ali pak če se lih on spovduje, pak zmyram zamorca umyva, inu se nigdar napobulša; tedej on svete Žakramente neurednu prejemle. Drugič: ta pijanc zapusty tega živega Boga, inu si malyka izbère; zakaj tudi od njega, kar S: Paul na Philippenserje piše, se reče: veliku njeh živy, katire. sim jest večkrat vam pravu (zdei pak tudi objokan povem) de so sovražniki tega križa Kristušovega: katireh konc je pogublejne: katireh Bug je njeh Trebuch. (*Ad Philip: 3, v: 18, & 19.*) Inu na Rimlarje:

takšne sorte ljudje Kristušu Gospodu našimu našlužejo, temuč svojmu Trebuchu. (*Ad Rom. 16, 18.*) Koku resnično je letu, se iz vuneh teh Apostelnu bessedy doliusame, katire Peter je k JEZUSU govorov: pole! my smo usse zapustili, inu smo za Tabo šli; kir en pijanc ravnu s takšno resnico rečti zamore: pole! my smo usse zapustili, zdravje, premožejne, dobro službo, hiša, čast, gnada posvečeoča, pravica k nebeške erbšni, G: Boga, in smo za tabo, ô vinska kapelca! potegnili.

II. Z a p o v d. Kader te trunčeni Ludje, katiri so še vina polni, se podstopajo eden timu drugimu napivati: pomozi (to je: pomagi) ti Bug! inu toku to S: Ime Božje nepridenu ime-nujejo; kader ony, kir jezik se njem že zavalluje, si k pijači še kuraža dellajo: le pijmo ga v imenu JEZUSA — terčni ga! hvallimo Boga! Zakaj kar se v Imenu JEZUSA della, letu more enu dellu, katiru k Nebessam pomaga, biti; al nezmasna pijača, inu pijanost so pak enu dellu, katiru še le človeku Nebu zapre: raunu toku hvalla tega jezika samu ni Bogu perjetna, kader je zraven to dellu pregrešnu. Dallej kader ony komej pokav v rokah derže, pak še puste šent-janžovca gor nositi; koker G: Bug v svojih Svetnikah češen bode, toku je On tudi zaničuvan, kader Svetniki zaničuvan bodo; kaj za en špott se pak Svetnikom per vinu večkrat zgody, nej S: Augustin svojo maningo pove: nobeden nabo spoznan, prav On, deb on veči krivica Svetnikom, ali Angelcam dellov, koker taisti, katiri v njih imenah se upijanejo, inu skuz ta pijanost ob žiulejne svoje duše per-pravejo: to je: gnado Božjo zgube (*S: Aug: Serm: 232 de tem:*) Tukey se bodo nekateri šlišati pustili: sej so naši Gospodji v čassu še to vinu žegnuvali na dan S: Joannesa Evangelista, bodo ony rekli: de smo my potem šentjanžovca pyli. Koga mislite? morebiti: de taiste žegen je biv zatu, deb ta človek brez škode potem, inu brez greha s taistim vinam se upijaniti zamogov? O! leta misu be bla norska! navada tedej v enih krajah je bila leta: ony so enu malu od tega žegnanega vina pyli, inu med tim eden timu drugemu vošili, rekoč: pyte lubezen S: Joanneza v imenu Očeta, Syna, inu S: Duha. Zadnič, aku lih neč naspomnem jest, de nekateri le v pijanost od G: Boga, od MARIJE te diviške Matere Božje, inu od Suet-niku pregrešnu govorè, inu preklinajo, toku vender letu jest nasmem zamovčati, de groznu ta druga Zapoud prelomnena bo, kader Du-hovni priča Deževskih, Gospodje priča svojih podloženih, katoliški priča nejovertne, Gospo-

darji, Očetji, inu Matere priča svojih poslu, inu otročiču se upijanejo, ter bode dapovnnu, kar S: Paul v pismu na Rimlarje hudu svary: ty, kateri v te postave se štemaš, skuz prelom-nejne te postave G: Bogu nečast nakladaš (zakaj to ime Božje skuz vas bo preklinuvanu med Aydmi, koker je pissanu) namreč skuz Preroka Isaia. (*Rom. 2, 23.*) Koker tedej te judji, kir ony v staremu Testamentu so to pravo Vjero imeli, kader ony so med Aydmi pregrešnu ži-veli, so en Uržah dalli, de Aydje od njih Vjere, inu od G: Boga so tudi pregrešnu sodili, inu slabu govorili; toku tudi te Duhovni, te Oblast-niki, te Katholški, te Gospodarji, te Očetji, inu Matere so večkrat krivi, de te Deževski, te pod-loženi, te nejovertniki, te posli, te Ottrozi začno na to S: Vjero Kristušovo malu deržati, inu leto zaničuvati, kader ony vidjo vune brez ussega strahu Božjega toku pijančuvati, ter bode, koker nekadej skuz Judè per Aydah, toku tudi skuz vune per letih brez nehajna celi dan ime G: Boga preklinuvanu. (*Iza: 52, 5.*)

III. Z a p o v d. Nedella, inu sleherne Praz-nik ima XXIV Uri, od katireh en pijanc, kader on vender S: Maša prov šlišy, le pol ure za Božja čast oberne: skuz te druge ure pak, na-mejst deb on to Božjo milost z dobrem dellam prut sebi nagniti se poflissov, še le taisto skuz nezmasna pijača v pravične serd prebrača: na-mejst deb on svoje v keršanske lubezen prov merzlu serce na ta svet dan k eifru te službe Božje obudov, pak njegovu serce skuz posvetne norčije še bel ledenu ratuje: namejst deb on v temu prazniku po tovarštvu teh Svetniku hrepenov, inu žellov z njim skorej Sueta TROYZA v Nebesih častiti, pak on le tovar-štva teh, katiri rad cehajo, jiše, inu pusty G: Bogu Nebesa, sebi izbère te wirthouske hiše: namejst deb on v Nedello to Pravico Božjo skuz dobre della potalažov, inu taisti skuz res-nično pokuro zadost sturov, pak njegovu pi-jansku žiulejne zamudy te keršanske dovžnost, inu zašlužy novih štraffing obilnost: namejst deb on te od G: Boga prejete dobrute, inu njegove popolnomost spremišlufuvov, inu Njemu za taiste hvala dajav, pak en pijanc te Božje dary tok oberne, de on spomin od G: Boga popolnoma zagerne. Šlišiš? ô nespametne, vinske človek! koku pač lepu Nedelle, inu Praznike po-svečuješ, inu svete dellaš? pošlušaj še, koku pak G: Bug, koker enkrat skuz Preroka Ece-chiela temu mestu Jeruzalemu, toku zdey tebi naprejmeče: ty si moje svete kraje zaničuvov, inu moje Praznike posvenov. (*Ezech: 22, 8.*)

(Dalje.)

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Dalje)

IV. Z a p o v d. Če tega pijanca Oča, ali Mate še v živlejni se znajdejo, toku takšni Starši tud nad svojem Synam eno palco svoje starost imajo, pak ne, koker Tobias, inu Anna nad tem mladem Tobiasam k troštu svojga živlejna (*Tob: 10, 4.*), temuč k režallejnu: ne k vessellu, temuč k bridkust: ne za opirajne, temuč za dolitrejne svojga Zravja, inu Živlejna; kir njuh pijančuvajna navajene Syn namara za očetovu, inu maternu svarjene, zapravla njuh premožejne, zameče njuh podvučejne, naodrajtuje ta njem venizgovorjene pobulšek, naperpravy njem to potrebnu oblačilu, inu želly njuh raiš dones, koker jutri mertve viditi.

Če pak en pijanske človek ottroke ima, raunu toku on nadapovne dovžnost pruti ta-istim ne na duši, ne na tellesu. Inu scer pervič kar tellu tega Ottroka zadene, on neč kej naskerby za živež taistega, ne za gvantec, inu čevle, ne za zravje, ne za živlejne: še mein previdy njemu zaprej za prihodnu živlejne: pač pak zapije usse premožejne, iz kateriga ta Ottrok be svoja dota, ali erbšna imeti zamogov, inu pusty njega gorirasiti brez ussega navuka, de potem takšne sorte ottrok nobeniga della nazna, s katerim be on sebe brez škode svojga bližniga enkrat redyti v Stanu biv. Drugič kar Duša tega Syna, ali hčerke amtiče; Ah! kulkukrat so te trunčeni Očetji, inu Matere krivi, de nekater njuh Ottročiček poprei umreti more, koker keršen bode! Leti pak, katiri srečnu na ta Sveit pridejo, inu zravi gorirasejo, nigdar od svojeh vinskeh staršu keršanskega navuka naslišijo, tudi v Šolla, ali v Cerku pošillan, še mein od njuh pellan bodo h tem navukam; inu toku v veliki navumnost zastanejo, inu naznajo se varvati tega hudiga, inu storiti to dobru. Ja zraven te zamude takšni Staršy svoje ottroke še pohujšajo; zatu so pak tudi iz teh mladeh usti poprej šlišati kletvine, koker molitve: poprej klafarske, inu nesramne pessem, koker svete, inu hvaležne, inu poprej se nad njem zamerkujejo naspodobne della, koker te pravične; inu kar od svojga Očeta, inu Matere še zadost pregrešneh štükelcu se nanavuče, se pak ony nalezejo usseh Sort hudoby v porredneuh tovarštvah, v katire ony po svoje vole brez

ussega strahu zahajajo, ter postanejo ta ner škodliviše cvet tega strupeniga kačiga Zaroda.

K temu nej bo še perstavlenu, de sledne pijanc na dovžnoste pruti svoj Ženi zadost nastury, ravnu toku ena pijačka pruti svojmu moža, inu nameist deb žena po bessedah S: Paula skuz moža posvečena bila, ali mož skuz ženo. eden od drugiga to brumnost gorjemala (*1 Cor: 7, 14*), pak še le eden drugiga v hudobije zapledeta, inu scer v hudobije tega šoraštva, kader se za dom neč naperpravy, zavol naskončne pijače neč nadella, dota zapravla, od hiše preč jemle, živina, rištinga zastavla, k tem starem dovgovami te nove perstavljajo: v hudobije tega eiffrana, kader ta pijane mož, ali žena se v tovarštvah z drugim perprijaznu peča, ali čez noč v domačeh Soseskah brez potrebe zastaja: v hudobije te nečistost, kader ony v njuh zakonskemu stanu G: Boga od sebe, inu od svoje duše odveržejo, inu se med saboj tok zaderže, koker kojni, inu mezgi, kateri zastopnost nimajo. (*Tob: 6.*)

K Zadnimu: en pijanc se tud krive znajde v četerti Zapovd, kader on po zapovd Kristušove te Zerkve napoščuša; ô neizrečena slepota teh Ludji! kulkukrat eny po vasèh cella noč cehajo, aku lih drugi dan ali Nedella, ali zapovedane Praznek nastopy, ter ony per S: Maši, če ony vender zraven perlezejo, povni dremote kinkajo inu med pridgo smerče: za S: Post takšnim tudi neč mar ny; zakaj ony v postneuh dnevah žerò, inu pijejo brez mase, glih koker v pustu: za velikonočna Spovd so eny med pijancmi vendar skerbni: al kai pomaga, kir ony večdell le k videzu se spovdujejo, zatu pak ony naznane, ussegamogočne, inu mutaste Spovdnike jišejo, katiri njuh zavolo pijanost, inu teh pregreh, katire nezmasna pijača, inu pijanost za saboj uleče, nigdar nasvarè, ampak serčnu od pijanske navade odvežejo, kar cel' Smu Petru Firštu teh Apostelnu odvezati be namogoče bilu; od tod pak izvyrva vunu kri- vičnu zaničuvajne, s katerim te pametni, inu tega izveličajna svojeh farmannu želni Duhovni od meskaterih v pijanost zakorreninenih Ludji večkrat špotlivu obsuti bodo: skuz enu takšno zaderžanje ali napridete, ô pijanci! v štuvejne

taisteh, od katireh Kristus je k svojim Jogram govorov: kater vas pošluša, leta mene pošluša, inu kater vas zaničuje, leta mene zaničuje, inu kater mene zaničuje, leta zaničuje taistiga, kater je mene poslov. (*Luc: 10, 16.*)

V. Z a p o v d. Nikar vina naogleduj, opominuje Salomon, kader taistu je romenu, kader njegova farba v glažu leskače, onu scer perjetnu noterteče: ali h koncu bode ogriznelu, koker en Gad, inu glih koker en bazilišk bode svoj strup naraznu rezlilu. (*Prov: 23.*) Koga zastopi Salomon skuz ta strup? ta Škoda, katira se človeku skuz pijanost gody, glih koker strup odusame človeku to živleine, še hujši pijanost človeka škodje, ter mu odusame Živlejne tega trupla, Živlejne te Duše, inu Živlejne večnu. Cviblaš nad resnico teh bessedy, ô pijanske človek! pošlušaj tedej še Salomona, koga on v svojeh pregovarjah zamerkuje! to namreč, kar tudi my ob sedajnimu času nad tem trunčenim vidmo: komu je gorjé? kateriga Očetu gorje sliši? kdu luby to tergajne, inu prepirajne? kdu pade v jama? kdu doby brez uržalia rane? komu pride temnoba teh Očy? kaj ne? temistim, katiri se vednu per vinu zaderže, inu njuh muja je glaže izpivati? (*Prov: 23, 29.*) Tudi ta modre Syrah opominuje, rekoč: napelluj taistiga, kater vinu luby, k te pijači, zakaj vinu je njuh veliku ob živleine perpravlu. Toku škodje pijanost na tellesu, inu živleinu tegaistiga! Pak leta škodje tudi na Živlejnu te Duše, kateru je ta posveteoča Gnada; (*Eccli 31, 30*) al ni ta resnica še toku očitnu na dan postavljena, da nobeden nad njo cviblati namore, namreč nezmasna pijača, inu pijanost je sama na sebi pregrešna? Inu znanu biti tud more, de ona veliku hudiga za saboj uleče; od ktere rečy ravnu zde naprej bode nesènu. Katira škoda tudi v sebi zappopadena ima ta zgubo večniga Živlejna; koker nas S: Paul v pismu na Galatherje zagviša, kir on glih toku od pijanost, koker od nevošlivost, koker od ubivajna, koker od požrešnost, inu od pregreh, katire so letim enake, spričuje, de taisty, katiri takšne dapernašajo, nabodo kralestvu Gospuda Boga zadobili. (*Gal: 5.*) Tukej se pusty en Bessednick slišati, kater za pijance bessedo pelle, inu pravy: sej se zna en pijanc spokuriti, skuz pokura to Gnado zadobiti, inu potem to večnu živlejne v Nebesih possediti. Al temu se to uprašajne zuperpostav: kdaj se zamore ta nezmasni pijači jizdane človek spokuriti? al v pijanost? al kader pijanost minne? Sleherne bode odgovorov: Kader ta človek je vina sit, inu dokler je on pijen; toku ny mogoče se spokuriti; koker en človek, dokler on terdnu spy, v sredi svojeh Sovražniku naspozna nobene nesreče, on nabejzy, on nakliče druge za pomuč: glih toku en z vinam,

ali z drugo močno pijačo nalyte človek naprevidy nobene nesreče, on našovraży to nezmasno pijačo, on ny v stanu iz celliga serca k svojmu G: Bogu se nazajpodati, še mein on zamore perpravlen biti te pravici Božji zavolo svojeh pregreh zadost sturiti. Tedei se bo spokurov en takšne človek, kader pijanost minne? O slepi, inu svojga izveličajna groznu šovraženi Ludje! al navidite? ali našlišite sami, kulkain pijaneh Ludji so poprej smert sturilli, koker ony so trezni ratali? Al ny Holophernes od Judith ukulipernessen biv, kader on je od velike pijanost močnu zaspav, inu ta čas je zgubov glavo, Duša, inu Nebesa? (*Judith. 13.*) Al ny Amnon od Šlužabniku svojga brata Absalona raunu takrat, kader o i od vina je zmamlen perhajov, na to od taistega danu znamine umorjen biv? pak pokaj exempelne iz starih caitu jest naprejulečem; kir med nam novoh namajnka? kulkukrat po nesreče se te pijanci pobijejo? zde pade leta iz voza, inu mu kollu glavo iztäre: zde bo en druge trunčen od Božjega žlaka udarjen: zde odlety nekateri v pijanost iz vrh kojna, inu se mužgane njegove po zemle resujejo; zde se uderre en pijanc tam po wregu, tukej v en brezn, inu konča tok nesrečnu svoje živlejne: kulku njuh je pak še v velikimu snegu zmerznilu, inu v Vodah, ja cel' v lužah potonylu, kdu zamore njuh štuvejne povedati?

Inu katire G: Bug v njuh pijanost naglu v večnost napokliče, ampak pusty njuh še živeti, mejniš, ô človek! de ony se spokurè, kader pijanost se jim iz glave skady? Ti falliš; Zakaj takšni v nezmasno pijačo zalubljeni Ludje, dokler ony so sami per sebi, inu se per vinu naznajdejo, neč na pukuro, pač pak kej? kdaj? inu koku bodo ony supet dobre volle? mislejo. ja koker S: Pismu povè, de pijanci cel' v spajnu žellje za vinu piti imajo; kdaj bodem jest se prebudov, inu zupet te vina najdov? (*Prov: 23.*) toku Salomon govory v njuh peršone. Žallostnu je to slišati: pijanci večtheil v nepokurł zastanejo, inu v pregreh te pijanost, inu drugeh hudoby, katire ta nezmasna pijača za saboj uleče, nespokurni inu terdauratni umirajo; pak vender raunu ta navuk pernese naprej S: Ambrož čez vune bessede Mojzesove: Žovc teh Lindvernu je njuh vinu, inu strup teh gadu naozravlene. (*S: Ambros: de Elia, et jejun: c: 14.*) Lepu bo zraven postavlenu, naozraulene, povè ta S: Vučenik; zakaj veliku njuh je bilu od drugeh kači strupa ozravlenih, nobeden pak od pijanost: inu raunu leta uržah je, de to vinu nabode v S: Pismu ussakimu strupu, temuč strupu teh Lindvernu, kater je naozravlen, perglihanu. Toku se škodjejo te ludje sam sebe skuz pijanost, inu nezmasne pijače tud na večnimu živlejnu.

(Dalje.)

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Dalje)

Kdurkuli pak sam sebi hudobne je, al bo enimu drugimu dober? Zatu te trunčeni ljudje se pregreše v V. Zapovd tudi prut svojmu bližnimu; Zakaj ta pijanost večkrat myr izdyra. Ozeaz, Prerok povè v S: Pismu, rekoč: Vajvodje so začeli dovijati od vina (*Oseae 7.*); koker tedej ena dovja, inu močna Zverina, kader dovjati začne, kar nje na pruti pride, pomory, resterga, inu konča: toku te mogočni v pijanost prut svojmu bližnimu nespametnu dovjajo, kar od Alexandra tega velikega Krayla Macedonskega se bère, de on trunčen je Clytuza, svojga nar zvestejš — inu lubšega Dvornika per myzi umorov. (*Seneca ep: 83.*) Zupet v' buľvah teh pregovarju stoji zamerkanu, de pijanost je nepokojna, inu puntarska (*Prov: 20, 1*); tudi ta modre Syrach zagviša: de to vinu, kader ga eden veliku pije, obudy prepirajne, jeza, inu usse sorte nesreče. Ja še my sami zamerkamo, de ljudje po tobernah, per gostjah, inu na Ohcetah radi se skregajo, inu bijejo, inu prov redku tok myrni, inu tok dobre vole narasnu gredo, koker ony skupejpridejo.

Od pohujšana, kateru skuz pijanost venpride, še neč ny govorjenu bilu. Kdu deržy pijanost za kei hudobnega? kdu se sramuje po vaseh, inu mejstah taiste? Skorej nobeden. Od kod izvyra takšna slepotha? Od tod: ony so v svoj mladost vidli svoje Starše, Znance, inu druge; med katirim so ony živeli, večkrat pijane, inu zdej se ony sami spet po gostim upijanejo, inu govorè od pijanost koker od ene še Časti uredne rečy, inu toku pohujšajo te mlade, ter postane pijanost med ludmy k eni navadi, inu se nobeden več nad enim pijanem, inu trunčenim človekam nazauzame, inu naprestrašy; raunu koker nobeden naporajta, kader en Oglar, ali Kovač marogast, inu umazan memu njega grè, kir je takšna navada, inu pernese njih dellu saboj: keb' pak en Gospud, ali en Žovnjor tok počeckan po gase, po ceste, ali po sred ene vasi naprejšov, be pak ottroci za nim upyli, inu sleherne be s perstam za nim kazov. Ja: ô Nebesa! zagernite vy z oblakami to svetlu Sonce! inu vy vetrovy obudite z vašim bučajnam en glasne šum, de Turkey, inu nejoverniky nabodo vidli, inu šlišali, kar se med Kristjanami gody: Inu to Dekelco so predaly ony za vinu, deb bli pyli. (*Joel. 3, 3.*) Leto hudobno krivico je Prerok Joel Aydam, katiri so z judovskim Ottrokami nekedej toku dellali, naprejmetov, inu zdej en, inu druge

keršanske Oča, keršanska Mate vune Ayde, katiri niso k spoznajnu tega živega Boga peršli, inu od Božjeh Zapovd kej vellli, v tok špottlivi krivici posnema: O Staršy! Staršy ne: temuč ubivavcy ste vašeh ottrok; kir vy tim rezberzdanim, inu nečistim, katiri le za vinu dado, ussa frajost daste pruti vašim hčeram, inu njih še nevumne, inu nedovžne v Smertne grehe padati s smeham gledate, de vy le zraven vinu zabstojn pyete; pak G: Bug se k temu nasmeja, zakaj, koker S: Thomas zamerkuje (*S: Tom: Aq: Matth: 18—et c. 26.*), tok naš Izveličar enaka štraffinga žuga temu, katir pohujša, koker temu jizdajavcu Judažu: gorje človeku taistimu, skuz kateriga pohujšane pride! (*Matth: 18.*) raunu tok je zupet rekov: gorje človeku taistimu, skuz kateriga bo Syn tega človeka jizdan! (*ibid: 26.*)

VI. Zapovd. Kaj nezmasna pijača tega vina spodbije Ludji v te Zapovd? Uprašaš? toku S: Pismu: toku SS: Vučeniki: toku naše Očy nas zagvišajo. S: Pismu pove: ena to nečistost obudli va reč je to vinu. (*Prov: 20, 1.*) Zupet; koker S: Paul svary: Nikar se z vinam naupijanite, v katerimu je nečistost. (*Ephes: 5, 18.*) Sveti Vučeniki spričujejo; S: Cyrillus Alexandrinus piše s tem besedam: Apostel Paul zatu pravý, nečistost je v vinu, de on izkaže, de ta nečistost koker ta pervurojena hčy, od pijanost rojena bode. (*S: Cyril: l. 7 in Levit.*) S: Vincentius Ferrerius poterdy Svetega Bernarda besede, rekoč: kader ti požrešni, inu pijani Ludje čistu živè, tok je njih Čistost en večè čudež, koker pak je mervte k živlejnju obuditi. (*Dnca 2da post Oct: Pasch:*) S: Prosper zagviša, de preobilna pijača tega Vina to nečistost della, inu redy. (*C. Luxus: dist: eadem.*) Origenes piše: pošlušajte, kaj pijanost stury! pošlušajte, koku grozno hudobija ta nezmasna pijača naredy! ta pijanost golfa tega Lotha, kateriga to pregrešnu mejstu Sodoma ny golfalu: on bo pošlušen od plemena nečistega teh Žen', kateriga ta žveplene plemen ni žgav. (*Orig: in Genes:*) V temu tudi naše Očy resnico kažejo: al navidmo my, de taiste děkle, katire v hišah, kamer ti pijanci ukup zahajajo, šlužijo, večdeill iz taisteh šlužbā prihodne matere se prečpobèro? al navidmo, de dekelce zavolo taisteh ukupzbiralšu, per katerih požrešnost, inu pijanost kraluje, kader one per taisteh celle nočy zastanejo, inu na glas teh gosli, inu pšalle vessellu skaklaja, hitru potem ta diviška farba

zgubè, inu same per sebe več nysa? al se nazamerka, de v Nedellah, inu praznekah, kader vinski Ludje po andocht celi popoldan noter do sred nočy vinu brez usse myrre žlempajo, taiste nočy se ner več nepošteniga Vasuvajna gody, inu tud ti zakonski v njeh pijanost usse mejè te zakonske čistost preskočijo, inu več navidijo Taistega, kater usse vidy? Zdej aku ta nezmasna pijača te Ludji k toku nespodobnimu diajnu napelluje: toku ja ta jezik še poprej začne od teh ostudneh rečy govoriti, inu zatu tud nobene klafarske, negnusne, inu nesramne besede, inu Pessem nyso tim trunčenim pregerde čez očitna prepovd S: Pisma: loternija pak, inu ussa nečistost, ali lakomnost se nima ne enkrat imenuvati med vam, koker se svetnikam rajma: tudi nekar nesramne bessede, inu norsku govorene, ali klafajne, kar se naspo-dobe. (*Ephes: 5.*)

VII. Zapovd. Ludje v nezmasno pijačo zamaknjeni, se za pravične štejejo, inu per Vinu s svojem premožejnam toku bahajo, koker deb bli ony v stanu celle Grajšine plačati. Stopite pak zatu vy resnične priče naprej, vy odrašeni Ottroci! vy Ženè! vy s pijankam zaročeni Možje! vy Possoduvavcy! vy Sromaki! ja ti starost samà teh vinskih Ludji! dajte zdej pričuvajne, inu povejte očitnu eden za drugim, kulkain krivic' vam te pijanci brez Strahu, inu nehajna dellajo? koga poveste vy otroci teh pijanskeh Staršu? My moremo per ptujeh Ludeh skuz slabe službe se redyti; naši mlaiši bratci, inu sestrice pak se po Sveit klatijo, inu kruhka pek-lajo, in smo tud šlišali, de eden iz taisteh v Zuhthauzu zaperte se znajde; Uržah takšne nesreče so naše Oča, inu Mate, katiri zraven bogate erbšne so imeli dobre grunte, lepe trav-nike, imenitne boršte, pak ony skuz nezmasna, inu vedna pijača so v kratkim usse zapyli, s pijanskim perjatelmi njeh premožejne zapravli, inu na zadne se toku zadovolžili, de ony potem so hitru od grunta odstavljeni bli; tedej tudi my zatu nismo v nobene stan pridti mogli, ter smo po Svejtu reskopleni bli. Koga praviš ti pi-janske Oča! ti pijanska Mate h' temu —? Žene! zakaj klagujete vy? My moremo per našimu teškimu dellu močnu iztradane, usse capaste inu bose hoditi; kir eny naši pijanski Možje, kar skuz celli teden zašlužijo, pak v Nedello usse zapijejo, inu nam s potrebo ne za Špendjo, ne za Oblačylu napreskerbè, drugi pak, potem kader ony svojo živino so v pokav še zmašili, inu to ner lepši Žittu Ošterjam, ali Wirtham za vince daly, so začeli še za telleta, katire še poveržene nyso, inu za prihodne perdevke te Zemle pyti, inu napotrebne nove dovge dellati, doma pak ussiga zmankuje. O pijanci! šlišite, kaj za eneh velikek krivic vas vaše Žene dovžne dellajo? odgovorite se! pokaj vy movčete? pak

videoči resnici se namore supergovoriti —. Možje trezni se pustè tudi za pričo čez neka-tire svoje Ženè ponucati, inu pravijo: my v hiši domačega tatu imamo, pred katerim se neč kej zapirrati namore, inu je naša sledne dan od vina zmamlena Žena —. Possoduvavci upijejo: veliko dnarju smo pijanskem ludem izpossodili, še več vina njim vupali, inu zdej nadobemo nobeniga plačyla nazaj; eni iz teh pijancu so usse zapravli, inu namest plačyla nam še špottlivu svoje otročiče dati ponujajo, drugi so poprej koker ony so menyli, pomerli, inu nekatiri so na skrivnem pobeignili, inu dovge popustili —. Sromaki pak samu zdihu-jejo prut Nebessam: O Gospud Bug! al nyse Ti tudi naš Oča? Ah! koku obilnu be nam pomagatu blu še z vunim, kar ti Zapravlivci skuz nezmasne pijače vendado! al nysi Ti, ô Oča naš! zatu nekatirim Ludem sreče, bogastva, inu obilnost časnega premoženja dodeliv, deb ony nam v resnici potrebnim sromakam po-magali: al be najemov Kristus v teh ubogeh prejeti, kar ony pergrešnu v sebe, inu v druge Ludji čez masa noterulivajo? Zdej, ô časti uredna Starost! pernesi tud ti naprej tvoje thožbe čez pijanske persone, inu povej, koga krivičnega se tebi od pijancu gody? Jest nočem thožiti, govory ta Starost, čez njeh veliko, katiri v svoj mladost zdravi, vessellli, inu močni, pak potem, koker hitru ony so te nezmasni pijači se podvergli, so že začeli usi prepadeni posta-jati, ter so per svojem mladeh Lejtah umreti mogli; zakaj zavolo njeh zgudne Smerte tudi jest nobenih nadlug natrpim, kir ony mene da-živeli nyso. Ampak katiri pijanci vender stare lejta dočakajo, per teh imam jest ta pravi pèku; jest terpim lakot, kir moja slabust meni naper-pusty več en kreützer perslužiti; jest žellim v čassu ena kapelza vina popyti; pak ny človeka, kater be se čez me usmilov, temuč šlišati morem: kar se v mladost perhrany, tu se v starost užyva: ti si pak v mladosti, inu per močneh lejtah že usse požèrov, inu po gerlu izliv, kar be zdej v Starost potrebuov; jest terpim mrez, jest terpim Oročina zavolo pomainkajna tega Oblačyla, inu te udeje, moja koža je že černa glih temu dimniku od perpekajna tega Sonca, po nočy pak, inu v mrazu trepečem jest na usseh udeh, inu se ogreti namorem, kir jest se komej z eno od ribške mreže ne kej rez-ločeno capo zagernem; oberni se jest kamer-kuli očem, od usseh perveh Znancu, inu per-jatlu sim jest zavržen, ussi na glas, inu še v priča mene, trobejo, koga tega Starca tok dovgu gor deržy, biv pač dobru sturov, keb on biv v Zibell umerov, be nabilu tulkain Ludji skuz njega nesrečnih ratalu, inu še vinu blu bulši kup.

(Dalje.)

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Dalje)

O pijanci! odgovorite se zdej te Starost, če ste vy v Stanu njene toku resnične bessede na lažo postaviti! inu če vy lih tim bessedam naverjamete; toku vender bessede S: Duha zaturečiti namorete, katire so v bukvah teh pregovarju samerkane: Ludje, katirih muja je te z vinam napovnene possode izuračuvati, bodo na peklersko palco peršli, inu za spajne bodo komej nekatire cujne dobili, s katirim se bodo zagernyli. (*Prov. 23, 21.*) Že upije ena cella množica teh Ludji čez pijance, inu terdijo, de le njuh pijani hlabici so krivi, de kojni na rajžah so se pofentali, de Volli so pozerkali, de Štalle so pogorelle, de ladje so se potopyle, inu de ony v več drugeh nesreči skuz pijanost njuh Šlužabniku so padli. Deržite se le o pijanci! zanaprej sami za pravične; zakajussi pametni ludje vas za takšne nasodjo, ampak za krivične izkažejo.

VIII. Z a p o v d. Inu vy, o Pijanci! se tudi noste za mogočne, za čistilive, za takšne, katirim v treh farrah se gliha nanajde: Pak iz koga se ottroci po gasah, po vaseh, po cestah norca dellajo? iz pijancu. Kdu bo pijana Svina imenuvan? vy pijanci. V čega zbyralšah se zvě usse, karkuli pregrešniga se po zellimu meistu, inu po celli farri pergody? v zbyralšah teh pijancu. Komu se nobena skrivnost nasme zavupati? tem pijancami. Koga narajma en človek od temena te glave noter do podplatu teh nog povniga teh strupenah tadlu? te pijance, katireh edinu znajne, inu Opravyly je per vinu drugim tadle dajati, pessem špotlive ukupskladati, čez viženge svojeh Naprejpоставlenih mermrati; tedej morejo sami brez cvibla ner več tadlu imeti. O pijanci! keb vy per nekadajneh Rimlarjah bli za Sodnike, za Svetuvavce, za pissarje, za Župane, vy še bli kmalu po vaši prvi pijanost od vašeh Šlužba s špottam odstavleni (*Alex: ab Alex: lib. 3, c. 11*); inu per Španiolah vy potem nigdar več še za priča nabli goriusseti! Od koga bodo večkrat fouš persege sturjene, krive pričuvajna dane, krivične Sodbe sklepane, pisma popačene, inu golufnu podpissane? Od pijancu, katiri cel svoja Duša za vinu na prodeji imajo. Pač resničnu S: Pismu od njuh govory: Vinu, inu Žene sturè tadla uredne še te zastopne. (*Eccli 19.*)

Ni čuda, de David se potožy, de čez njega so taisti, katiri so vinu pyli, smešne, inu zaničlive pessem skladali inu pejli. (*Psal: 68, 13*). Zatu pak tudi S: Pismu skuz Salomona prepove to obilno pijačo tega Vina tem Kraylam, glih viži tud drugim, katireh opravyly je za pravica stati: Nekar Kraylam, o Lamuel! nekar Kraylam nadaž vina zakaj nobene Skrivnost ny več tamkej, kir kraluje pijanost: deb ony mordej kej napyli, na pravico pozabili, inu rečy teh Ottrok eniga Sromaka spreobernyli. (*Prov: 31, 4, 85.*)

IX. Z a p o v d. Vender kaj nabodo te pijanci nobene hvale zašlužili skuz njuh darotlivost; kir ony deklče v čassu v toberne pel-lejo, Ženice večkrat k sebi kličejo, inu njem perjaznu napivajo? kajpak de ne; zakaj takšna darotlivost se spremený v zapravlivost, inu večkrat nekateri vineni ludje so tok darotlivi raunu iz taistega Uržaha, iz kateriga Holofernes je k Judithe rekov: doli se usedy, pij inu bodi dobre Vole! kar S: Pismu spričuje. Inu Holofernes povne vessellia se je prut nje unev. (*Judith 12, 20.*) Toki potem bo dapovnnenu prerokuvajne Salomona: tedej bodo tvoje Očy na ptuje Žene gledale, inu tvoje Serce bo napčne rečy govorillu. (*Prov: 23, 33.*)

X. Še pijanost te zadni Zapovd napregleda; poprašaj le, moj človek! vunega Gospodarja, ali leto Gospodino, zakaj oni so tobernati začeli? ty boš šlišov; zatu, de nas tok vender ktera kapelca vina sabstojn dolety. Poprašaj, zakaj leta vinske mož en zait sem toku žalostne sem ter kje hody? tebi bo povedanu, de njegova Žena, katire dota je že pošla, inu minulla, njemu predovgu živý, ter namore per svoje žive Žen' en bogato nebesto, koker on želly, dobiti, deb spet z njenim premožejnam po Oštarijah se kuražnu ulačiti zamogov. Ja še memi ene Wrajde, inu Vinograda en pijanc nagre, deb on prov serčneh žellja naobudov: Škoda! kir ta Wrajda, ali Vinograd meni našlišy; jest be ga pač serkov. Inu kulkain njuh je, katiri, kader eniga človeka navado ony spoznajo, de on rade za vinu v pijanost daja, že gledajo njega skuz perliznene bessede k vinu perpraviti, inu ga upijanejo, de ony potem za njegove dinarje, kir leta zapravlivu pusty vinu

gor nossiti, en pokav za pokalam v se ulivati samorejo? Tudi tok nesrečni pijanci se najdejo, katire njih požellejne k vinu sebi toku groznu šušne della, de ony be radi vidli, keb G: Bug njih nabiv k človeku, temuč k rvbam ustvarov; aku le Sava, inu Drava, Lublanca, inu bisterza, kerka, Sora, al Savina be Vinu postale. Resničnu tedej ostane, nezmasna pijača, inu pijanost premoty Ludji, de ony v usseh X Zapovdjah se pregreše.

Miha. O G: Bug! Ty meni pomagi! sdej videm jest, de raunu jest sim taisti blapec, kater je svojmu Gospudu deset taužent pfuntu dinarju dovžan; (*Matth: 18. 24.*) kir sim se v usseh X Sapovdjah pregrešov: še pak nisim nikdar od pijanost toku naprejšnosti šlišov.

Mathia. Jest tudi nisim šlišov.

Lenard. Glej ga! kdaj pa očes šlišati; sej k pridgam nahodeš, zunej kader takšna Maša doležeš, med katero se pridga deržy: pak še ta čas po cerkve zejaš, deb kej dobreh cehovcu zagledov, katire be po andocht s saboj v Oštarija pellov: meniš, da za te pridge več niso; kir se enu malu na pismu zastopeš? al so te dones G: Fajmašter pač umetelnu panaly, de si sam sebi vender enkrat resnico naprejbrati mogov.

Fajmašter. Nu! moji Perjatli! vy ste govorili: ste brali: ste pošlušali; zdey pak jejmo my, inu pymo naprej, kar je nam spet goripostavleniga.

Farmanni. Nu! G: Oča! na Zravije njih: Bug daj! deb nas še veliku Leit terpelli.

Fajmašter. Že vela! pak pokaj oznanujete, kdaj vy pijete? naj sleherne pije, kader on oče, inu kulker za svoje truplu potrebuje: te Zravice, vidte moji Farmanni! so med vam večkrat ena perložnost k nezmasne pijači, inu k pijanosti.

III. Postava.

Mathia Oštjer, ali Wirth se pravičnega della.

Mathia. Jest morem tudi enkrat začeti govoriti; kir Mica, inu Lenard sta men še dve dobre pod nos zarybala. Jest sim reiš en Oštjer; pak zavol tega jest pregrešen nisim; ampak še le dobre della dapernašam: jest lačne nasitem, žejne napojim, popotne jerpergvam.

Mica. Lube moj Mathia! al se pustiš tud dobr' plačati.

Mathia. Sej jest dam blagu za dnar: mene tud košta: zraven pak jest imam še mujo, inu Ludem goristrežem; ussake dellovc pak, koker S: Evangelium pravy, je tudi uredne svojga lohna. (*Luc: 10, 7.*)

Lenard. Jest sim tud en dellovz: že to šestu Lejtu k teb v štyra hodem, na lejtu po dvakrat,

inu skuz štjernajst dny terdu dellam, de m' roke pokajo; pak vender jest še nisim enega krejcarja od tvoje hiše nesov: še praveš, de jest Tebi sim ene petice dovžan.

Fajmašter. Jest nazastopem, kaj za ene skrivnost imata vy dva med saboj?

Lenard. Vidjo, G: Oča! tok zna Mathia: kader jest moje dellu končam, inu te zdelane štuke obrajtati očem, že pernesse On vina gor, inu me napusty domuv poprej, dokler nažaćenam trunčen perhajati, potem pak reče: v Nedello pridi, bomo že obrajtala. Jest pridem, pak ga spet pyti morem: očem potler rajtinga dellati, pak pravy on: Sej se tebi dones namudi, počaki, boš z nam večerjav. Lenard uboge, se pusty premotiti, zastanem še čez noč, inu drugi dan še le si pusty on povedati, kulku sim jest zaslužov: potler pak on pride s svojo rajtingo, katera do zdey ussellej je veči bla, koker moj lohn, inu pravy: zdey le pojdi! boš pak zašlužov, kar si men dovžan.

Fajmašter. Koker malu se je Adam pred G: Bogam izgovorov, kader je on diav: Žena, katera si ti meni za tovaršica dav, je meni dala od dervesa, inu jest sim jejdov (*Genes: 3.*): raunu tok ti Lenard, kir se pustiš premotiti, pred G: Bogam, inu pred Ludem krivičen ostaneš. Kar pak, Mathia! tebe zadene, ti si enu malu poprej rekov: ussake dellovc je svojga Lohna ureden, inu poslušaj, koga G: Bug zapove: ti nymaš tvojmu potrebnimu, inu ubogemu bratu njegove lohn nazajderžati, tud ne temu, kater je iz druge duželle, pak s tabo v tvoji duželli prebiva: ampak ti moreš njemu na tajste dan pred sončnem zahodam ta zašlužene lohn dati; zakaj on je uboge, inu obderžy s tem svoje živlejne: de kej on čez te nabo k Gospudu klicov, inu letu tebi be za greh blu goriuzetu. (*Deut. 24.*)

Mathia. Jest mu nysim neč dovžan, sej more Lenard sam povedati, de sim ga z vinam plačov, inu je z nam jejdov.

Fajmašter. Dellovce z vinam, inu s ceho mi nasmemo plačuvati; zakaj ony s tem lohnam morejo skuz druge dny sebe, ženo, inu svoje ottroke redyti: scer be ony na en dan pogovtali, kar be lohku za cell teden ony s pametjo nucati mogli. Vune hišne Oča, od kateriga S: Evangelium govory, je dellouce še v vinograd najemov; vender njih ni z vinam on plačuvov, ampak koker hitru se je zmračillu, je ukazov svojmu hišniku, de on ima slednimu, koker so se zastopilli, svoj dnar dati. (*Matth. 20.*)

Mathia. Jest nobeniga h pijači nasylem: jest vinu scer gor pernesem, če ga noče on pyti, nej be ga pak pustov. (Dalje.)

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Dalje)

Micha. Preveč kadyš, Mathia! Spomni, kukrat si ti že mene noter v tvojo hišo ulekov, inu nobeniga, per katerimu le dinarje čutiš, memu tvoje Oštarije jeti z lepo napustiš: spomni, kader my rajtingo pogirvamo, inu očemo domu se podati, toku ti še en firtel med tim gor perneseš, inu praviš: kaj bomo per suhi myzi rajtengo dellali? Komej leta pokav izpyti bo, še za šentjanžovca ta druge pokav gor postaviš: se tu napravy Ludje k pijači syliti? De pak Lenartu, inu njegove glihe Ludem vinu gor noseš, kir njegova navada poznaš, je usse enu, koker deb ti Mačika h klobasam za Varriha, inu Vovka k Ovcam za pastirja postavu; zakaj koker malu se mačika od klobas, inu Vovk od ovce zderžy, raunu toku malu se je v stanu od Vina zderžati Lenard, kader ga on pred saboj stati vidy.

Lenard. Jest tebi nasamyrem, Miha! zakaj ti resnico govoriš: samu tu be še rad G: Očetu povedov, nej me pošlušajo! pred enim Lejtman ena njuh pridga mi je toku k Sercu šla, de sim per uratah glih temu očitnimu grešniku zdihuvati, inu na persi točiti začev, inu toku terdnu naprejussetje sturov, de se jest nočem nigdar več upijaniti; pak komej po andocht k Mathiju stopem, ga zvernem en poliček, Očem plačati, inu domu jeti, že je biv ta druge poliček na myzi; jest se branem tega, inu povem moje naprejussetje, inu njuh pridga; kmalu na tu pravy on: kaj boš usse farškim quantam verjev? ter me prenorry. de jest še taista nedella sim dobr trunčen biv.

Fajmašter. Mathia! Ephpheta, nej se odpre zaveza tvojga jezika! govori prov!

Mathia. Jest sim za špas govorov.

Fajmašter. Toku za špas deržiš, kader Božjo bessedo ti za farške quante imenuješ? koga je en Pridgar drugega, kater navuk katholške cerkve naprejnosi, koker ena trobenta, skuz katera Božja beseda k ušessam teh pošlušavcu lety? Jest pak zastopem uržah takšneh besedy: ti očesh skuz taiste od dobreh naprejuzetju te Ludji odpellati, deb ti več vina iztobernov. Al po-

šlušaj, koga pak G: Bug žuga takšnim skuz Preroke; Ecechiel govory: Letu pravy Bug ta Gospud: Gorje temistim, katiri povšterce podkladate pod komovce, inu vajsence pod Glavo teh Ludji mladeh, inu starih za duše vlovyti. (*Ecech: 13, 18.*) Inu Prerok Izaias povè: gorje vam, katiri vy to dobru hudo, inu to hudu dobru imenujete! (*Iza: 5, 20.*) Skuz takšne besede se ti, moj lube Mathia! postaviš v govorjenu glih tem Pharizeerjam, katiri so navuke Kristusove zaničovali, inu zuper Njega špotlivu govorilli, de on hudiče skuz moč, inu Oblast Beelcebuba tega vikšega čez hudiče ven izgajna, deb ta folk nabiv na Njega vervov, inu njegove Božje Vjere gorussev (*Luc: 11, 15.*): ravnu toku skuz tvoje govorjene ti Ludji oduračaš od keršanskega Živlejna, deb treznust nalubyli, inu nezmasne pijače se navarvali, ampak v pijanost zabredli.

Mathia. Kar pijanost zadene, tok imam jest še Skerbv zadost, de se kej preveč per meni naušlevijo, zatu pak tudi jest pivcam pyti pomagam, inu tud moji deržyni pogostem napivam.

Lenard. Ha! ha! zdej je tičik zletov iz foglovža, zdej je lepu zapev: Zatu sem se večkrat jest čuditi mogov, koku je tulku vina goriperšlu, inu jest še nisim kej preveč zajn vedov. Taiste petice, katire, praviš, de sim jest tebi dovžan, naboš ti nikul od mene dobiv; meniš, de bom jest še tebe napajov? kaj ga nimaš v kevdru? py ga, dokler nabodeš dva Sonca vidov.

Mathia. Čimu si pak movčov?

Lenard. Jest sim te maninge biv, de ti, koker te pravični Wirthy, samu Žnablè v vinu omočeš, kader si meni ti napiv.

Fajmašter. Vaše govorjene ni k obenimu nucu, temuč be znalum vam še jeza obuditi, inu kreg med vami napraviti; zategavolo bom pak jest enu zamerkvajne od Stanu teh Wirthu, ali Ošterju dolbrav, koku nevarne je njuh Stan: inu koku nečimerni, inu prazni so te izgovorji, inu Uržahi, skuz katire te Wirthji, ali ošterji

krivični svojo Vejst talažijo, inu sebe pravične dellajo? kateru raunu na temu papyrju stoji. Aku lih od začetika ta wirthovske stan je hvale ureden, kir ta lubezen pruti bližnemu je Ludji pergnala tabirne deržati, potem kader oni so vidli, ali v čassu tud sami skusli, de en ptuic, inu popotnik bode od lakot inu žeje martran, inu večkrat on najdi ni mogov, kamer be on biv v mrazu, v hudimu uremenu, inu skuz noč pod streha goriusseti; vender, koker hitru ta lubezen pruti bližnemu per Oštirjah se je v to lestno lubezen spremenyla, od katire tudi ta Lubezen prut G: Bogu zaterta bo, že več ta Stan teh Oštirju, ali Wirthu te perve hvale nima, kir leta ne samu njuh, zlasti te lakomne inu te revne Wirthu v navarnost postavlja velike grehe dapernašati, inu ptujih grehu se naleziti, ampak tudi med njim te krivične, inu pregrešne še golufnu zagovarja, inu pravične della.

Kar navarnost grehe dapernašati, inu ptujih grehu se naleziti zadene; tok je guišnu, de ta Wirth greh stury: 1. kader on predragu obraja; 2. mainše myrra, koker je od vikše Gosposke postavlena, špoga; 3. Vinu dobru ali z vodo, ali s slabim vinam meša, inu raunu za ta kup, koker deb samu na sebi bilu, ventočy; 4. to dobru vinu pervič, to slabu, kader Ludje vineni postanejo, na zadne gori nosy za enako ceno; 5. kader en Wirth, ali Wirthna se k pivcam brez njuh povella doli usede, z njim ceha, pak le pivece, ne sebe, obraja; 6. z Majolka, katira še izpraznena ni, na novič po Vinu skakla, inu teče; 7. kader On tem trunčenim, inu pijanim še vina gor da; 8. Za vinu ukradene rečy od Rokomavsarju, inu Šteklacharju jemle; 9. te dellovce, inu revne z vinam plačuje; 10. tem očitnem zapravlivcam brez potrebe vinu gornosi; 11. kader on ena reč, katira so te prvi plačali, pak ne užili, njem več drugim še predaja; 12. Kader en Wirth na dan ene rajtinge, ali kader se davk pobyra, ali kader se dellovci za novu dellu, inu Šlužbo kordajo, inu glihajo, njuh za vinu dajati syli, ali pak cel' po stari navadi njim per takšni cehi še to Vinu dražej, koker drugim, inu druge dny zarajta; 13. kader on ciffe deržy, de več rezberzdaneh Ludji k njemu v Oštarija zabaja; 14. kader On Nedelle, inu Praznike zavolu pivcu, inu pijače naposvečuje; 15. na hčere, inu dèkle premalu pomirkuje, inu njuh v družni teh vinskih Ludji popuša, de one zavolo te frajost večdellu poprej, koker v Zakon pridejo, Matere raru-

jejo; 16. kader en Wirth tudi drugim Ludem, katire skuz noč jeperguva, perložnost naoduzame k nečistimu zaderžajnu, ampak še nevarne peršone v eni kamry, ali na enimu kraju v hiši počivati pusty; 17. kader on boja v svoj hiši, kulker je mogoče, nabrany; 18. Opravlive besede rad pošluša, inu še zraven pomaga; 19. k nespodobnimu govorjenu, inu klafajnu se smeja; 20. k nečistimu zaderžajnu, in tergajnu movčy; 21. kader on en porrednu, inu pokazenu vinu Ludem k njuh veliki škodi tega zravija ventočy; 22. Zadnič karkuli te pijanci ali skuz zamuda, ali skuz zapravljajne ali na druge viže pregrešniga zavolo pijanost naredè, tok usseh taisteh grehu en Wirth, kater k pijanost pomaga, inu navada teh pijancu pozna, se deležen stury, Tukej se vidy, koku nevarne je stan wirhouske, za te Lakomne pak je še nevarneše, ter pride na bessede S: Paula v 1 pismu na Timotheusa: katiri očjo bogati ratati, leti padejo v velike Škušnave, v Zaderge tega hudiča, inu v velike nanucne, inu škodlive požellejna, katire tega človeka v ferdamajne, inu v pogublejne pahnejo. (1 Tim: 6.) Inu čez Oštirje pade tudi vuna Sodba, katera S: Paul je na Rimlarje pissov, de taisti, katiri takšne pregrehe sturè, so te Smert (večne) uredni; inu ne samu, katiri lete dapernašajo, temuč tudi, katiri grešnikom takšnim pervolè.

Lenard. Guišnu, de me nagreva, kir nisim Wirth, ali Oštjer; še na sebe prov ahtinge nadam, koku be pak mogov še na druge, katiri bi k meni v tobirna peršli, toku pomerkovati? kdu, kader on perložnost ima lepi dobiček sturiti, be ta dobiček ussellej na Vaga postavlov, al je pravičen? al krivičen? koku be jest moje Jezik v tulkain thovarštvah toku vižati v stanu biv, deb v pravimu čassu vedov movčati, inu tudi govoriti? Na deržyno tudi meni ni potrebo toku bistre oçy imeti; ress je, eno hčerko imam, nazna kej iz keršanskega navuka povedati, pak tudi navè neč hudega: vune dan pak, ti Mathia! sim jest tvojmu fantu pokazov en pildek Kristuža na Križu, ga on ni poznov, potem hitru jest pomolim kupskiga krayla na quarti, kmalu ga je on imenuvov: ta je kupne krayl; inu tvojo Micko; kaj? sej še nima sedem leit, sim pred petem dnevam, na S: Stepana dan glih, takšne rečy z dèklo se pogovarjati šlišov, de so meni lasje po koncu začely ustajati: zihru rečem, de jest še nisim takšneh vedov, kader sim se vženov.

(Dalje.)

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Dalje.)

Fajmašter. Moj Lenard! preveč do kraja tuoje usta odpyraš; tamkej biv ti dovžan ottroka inu dèklo svariti; inu Očetu povedati, tukej pak movčati. Zdej jest še naprei brati očem, koku prazni so te uržahi, s katirim se Wirthji krivični izgovarjajo, inu za nedoužne štejejo. Oni pravjo 1. Dober je dinar, kir se doby. Odgovor: dober je dinar, to je: raunu tulkain velà, dobi ti en goldinar ali za gnoj; ali za Vosik? goldinar za predane gnoj, inu za predane Vosik ima ussellej le LX kreicerju; sicer pak se more gledat, ali se dinar doby po pravici? ali po krivici? en krivične dinar ni dober; zatu opominuje ta modre Syrach: Nikar se ti skerbnu napomuji za krivičnu blagu, zakaj na dan te bridkust, inu tega mašuvajna (na sodne dan) nabode letu tebi neč nucalu. (*Eccli 5, 10.*) 2. Oni pravjo: nas drugi golfajo, katirim vupamo, pokaj be mi druge golfati nasmeli? Odgovor: keb en tat tvojmu Sosedu kojna ukradov, ali Sosed potem žihru tvojga kojna tebi ukrade? ti praviš: ne žihru, ne; zakaj on be meni krivica naredov, inu be tatvina dopernesov, tatje pak nabodo nebeškega Kraylestva posedli: nej grede tatu jiskati on, če ga nanajde, more pak sam krivico terpeti, ne pak meni taisto dellati. Toki se tudi z Wirthami gody: golfati, škodovati druge nasmejo, temuč nej jišejo taiste, od katerih so bli ony golfani: inu za naprej če se nočjo prepoznú kesati, nej gledajo bistrú, komu je kej vupati. 3. Oni pravijo, kader šlišjo, de vina tem že trunčeni nimajo dajati: Zatu imamu vinu, de ga ventočimo. Odgovor: pak trunčeni, inu pijancam se nasme več ventočiti; tudi Apothekar ima Strup za predajati, pak temu, od kateriga vè, deb ga k svoj, ali svojga bližnega Škodi nucov, nasme Strupa pod zgublejnam svoje duše predati: raunu toku te Ludje, katiri že Vina zadost imajo, če taistu še v se ulivajo, se upijanejo, inu vinu k svoj veliki Škodi nucajo; tedei Wirthji takšnim cehovcam nasmejo več vina pod zgublejnam svoje duše ventočiti, kir oni bli Uržah neh smertneš grehu te pijanost njih pivcu, koker Apothekar skuz predane Strup biv kriv nad Smertjo tega človeka, katirimu blu zašudan. 4. Če jest Vina pijancam nadam, pravijo, ga pak moj Sosod da. Odgovor: če ga Sosod da, pak on grešy, inu ne ti: aku pak

ti Vinu tem pijancam gornošeš zavolo enga dobičika meihnega; spomni na bessede Evangelške: kaj nuca človeku, keb cel Sveit zadobov, pak svojo dušo zgubov. 5. Trunčeni siljo nas, mi njem moremo vina še dati. Odgovor: Sylà teh trunčeneh med nam ni nikjer takšna, kateri be ti pametnu zuperstati namogov; koker hitru pak ti tem pijancam lohko zuperstojiš, že ni več Sylà; Zategavolo koker malu be ti enga norca wogov, kater od tebe imeti oče eno baklo, deb on en cimper zažgav: toku malu smeš ti te pijance ušlišati, kader oni že vineni še za vinu syljo; zakaj G: Bogu moremo mi bel pokorni biti, koker Ludem: ja druge dan oni sami še hvala tebi zatu dali bodo. 6. Oni pravijo: nej en pivc govory, inu della, kar oče, pokaj ga očem jest svariti; sej bo ussak od sebe rajtinga enkrat dav. Odgovor: kajpak de! Zatu bo tudi ussakateri rajtinga dati mogov, ali je lubezen izkazov pruti svojmu bližnemu? ali pak ne? Aku boš ti na prut peršov (je Božja Zapovd) enimu vollu tvoiga Sovražnika, ali Oslu, tedei tudi kojnu, katire se je zgubov, pelli njega k svojmu Gospodarju nazaj! Aku boš ti vidov eno Živino tega, kater tebe sovraży, pod tovorram ležati, nikar memu napojdi, temuč jo z nim goruizigni (*Exod: 23, 4 & 5*). Kulkain več tebe Lubezen zaveže, kader Človek zajide, njega nazaj prut svojmu Očetu nebeškemu zaverniti? K temu S: Paul opominuje, rekoč: lubeznivi bratji! če kdu naprevidenu v eno pregreho pade, toku podvčite vi, katiri ste popolnomi, takšnega s krotkustjo. (*Galat: 6.*) Inu takšno svarjene pomaga veliku; kdurkuli enga grešnika, zagviša S: Jakob Apostel, spreobrne od njega krive pote, ta bo njega duši od Smerte pomagov, inu pokrov veliku grehu. (*Jacobi 5*). 7. Ony pravijo: če takšne svarim, bodo na me jezni, inu nabodo nigdar več k meni v Oštarija peršli. Odgovor: Al je bulši Ludji za perjatle imeti, inu Boga za Sovražnika? ali Ludji za Sovražnike, inu Boga za perjatla? Apostel Paul od sebe govory: keb jest še Ludjem dapadov, be jest Kristusove služabnick nabiv. (*Ad Gal. 1, 10.*) Inu če lih takšni grešni človek k tebi v tobirna več napride, kaj je tebi toku za lubu, koker tvoje Oku: ali roka? ali noga? ja keb lih on tebi toku nucne, toko perjetne biv, koker to Oku; tebi vender je

bulši, de brez njega gredeš v večnu Žiulejne, koker deb ti zavol njega veržen biv v peč tega Ogna.

Micha. Veliku zamerkuvajna je od Wirthu, pak je usse res; če se per enih toku nagody, pak se per temu drugimu, inu tretjemu.

Mathia. Tok be pak bulši za me blu, deb nigdar tobernati nabiv začev.

Fajmašter. Te besede usake namore zapopasti, ampak le une človek, katerimu od zgorej dol od Očeta te Luče je danu.

Lenard. G: Oča! se je pak res preveč tobirni; pred osmem leitami, kader oni so k nam peršli, v celli Farri so komej try Oštarije ble, zdej pak se usellej zmotem, kader jest jeh išteti očem.

Mathia. Če nabom tobernov, koku bom pa živu?

Lenard. Pak k meni pridi za ksella! koku pak jest živim?

Fajmašter. Movči Lenard na to! inu Mathia! ti mene pošlušaj! Tobernati samu na seb ni pregrešnu, ampak, kjer toberne, ali Oštarije so potrebne, je še hvale urednu, kir potrebnim, inu tudi popotnim Ludem se postreže; pač pa, koker sim poprej doli brav, je groznu navarnu, koker en kupec po spričuvajnu S. Pisma se bo težku pred krivico varvov, inu en Barantavc (kater na drobnu predaja) nabo v svojeh besedab pred grehmi obvarvan (*Eccli. 26, 28.*): še težiši se varjejo Wirthje pred grehmi; zakaj oni lohku veliku fallè čez Pravica, še več čez dovžnost svojga, inu tud sledniga Kristjana stanu, inu toku v svoje, inu ptuje pregrehe z zapertemi očmy, inu s smeham padajo. Zraven tega tudi G: Bug takšne Wirthe s svojo gnado napodpyra, katiri le svojo lestno Lubezen za cil, inu konc per tobirni imajo: Za takšne blu veliku bulši za njih časna, inu večna Sreča, keb oni svoje kmetije, ali antverha se bel deržali, inu kej nucniga dellali: keb oni še za hlapice v Službah stalli, inu per temu bi se Boga wali; toku be ta Žegen Božje čez njih, glih, koker čez Tobiasova hiša, peršov, kar je Tobias Oča še poprej svojga Syna zaguišuvov: nikar se nawoj moj Syn; mi scer enu ubogu živlejne pellemo, pak bomo veliku dobrega imeli, če mi se bomo Boga wali, usse grehe se varvali, inu dobru sturilli. (*Tob: 4, 23.*)

IV. Postava.

Mittelni, inu Viže od pijanost odstopiti, inu taiste se varvati.

Mica. Kaj bodo nas še s Konfehtam trah-tirali: Kostan je groznu lep, inu debu: kej so ga še dobili? sej per nas ga ni dobiti.

Fajmašter. V čerej ga je meni za vezilu Jerny pernesov.

Mica. Mi smo pač grobijani; Oni še nas tok gostujejo, pak nobeden iz nas ni tok pametne, deb biv njem kej pernesov.

Micha. Jest še imam prov lepe jabuka, kmalu jutri jeh more dekle pernesti.

Fajmašter. Meni bo lubši, če vi te mittelne pijanost se varvati bote nucali, koker pak deb vi meni kaj pošillali za vezillu. Zategavolo povej meni, Micha! si ti dovžan eno arcniyo, katera bla pred rokam, inu ne zuperna, noterusseti, kader ti biv močnu bollan, inu sama leta arcniya be bila, katera be tebe per Živlejnu ohraniti zamogla?

Micha. Dovžan be jest biv; scer be jest sam moje Smert krive biv: ja jest be še za njo prossov, deb jo hitru dali.

Fajmašter. Raunu za bollezen te Duše, katera je ta pregreha, smo mi dovžni nucati te arcniye, inu mittelne, če očemo mi od večne Smert rešeni biti, inu to večnu Žiulejne v Nebesih imeti. Mittelne pak čez pijanost ni potreba hoditi v ptuje duželle jiskati, njih ima sleherne človek pred rokam, inu so leti:

I Mittel je, de en človek spozna to hudobijo te pijanost; zakaj dokler on k spozneinu taiste hudobije napride, toku dovgu bo ljubov, ali saj terpov nad saboj to pijanost, inu njo nabode sovražov. Zatu more sledne vinu podpovržen človek dobru premisliti inu v Sercu ohraniti, koku on stury skuz pijanost krivica G. Bogu, sam sebi, inu svojmu bližnemu. En pijanc stury krivica G: Bogu; kir On se spunta čez Boga kakor svojga Gospuda, inu to dovžna zaverže, ter v dijajnu stury, če lih tok preuzetnu nagovory: kdu je ta Bug, kater biv v stanu meni prepoveduvati to nezmasno pijačo tega Vina, dokler ga jest pyti očem? En pijanc zaničuje Boga koker svojga Očeta, kir on njemu naiskaže te časti, inu zaverže to nebeška Erbsna inu ostane per pokalu. En pijanc zaničuje G: Boga koker svojga Stvarnika; kir On čez volo Božjo ta Stvar tega Vina k pijanost obrača. En pijanc stury krivica Bogu Synu, kir on uržah da, de JEZUS cellu naprešacanu zašlužejne svojga terplejna, inu bridke Smert zgubiti more nad njegovo dušo, in še nad dušam teh, katire od njega pohujšane bodo, inu naspokurjene ostanejo. En pijanc zaničuje S. Duha; kir on več to nezmasno pijačo luby koker to posvečeoča gnada, inu raiši vidy, de v njega to Vinu teče, koker deb v njemu ta Božje Duh stanuvov. En pijanc stury krivica sam sebi, inu svojmu bližnemu, koker smo mi v te pervi, inu drugi postavi obilnu se pogovarjali. (Konec.)

Pogovar

Od pijače, inu ventočejna tega Vina

med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim, katerih imena so tukej le izmislene.

(Konec.)

II. Mittel je Molitvu; prossiti more ta človek sam, inu skuz druge tudi večkrat G: Boga za gnada od pijanost, inu od nezmasneh Žellja te pijače se zderžati, inu to tugent te treznust zadobiti. Prossiti moreš, bodi ti, kdurkuli očes; ta Mittel da S: Auguštin: katiri so pijanci, nej hitè, karkuli nel bel zamorejo, dokler še čass za pokuro imajo, z Božjo pomučjo iz te wlatne Jame te pijanost vunkejizleziti, inu imajo z usso močjo svoje duše tega Gospuda prossiti (*Serm: 23 de temp:*), inu s tem Prerokam rečiti: potegni me iz te mlake ven, de jest se noter na pogrozim. (*Psal: 68, 15.*) Pak tudi skuz druge imate prossiti; kader vam zboly en ottrok, ali en Vollek, vi molite kmalu, inu prossite G: Boga, deb on vam vašega Otrroka per Živlejnu ohranov, nad katerim vi vupate v Starosti svoj trošt, inu pomuč dočakati, inu vaša Živinca zupet ozravu, ja vi zraven te vaše prošne se tudi perporočate prošni Matere Božje, inu teh Svetniku, inu molitvam te Cerkve, inu zatu še večkrat S: Maše najemate; kader pak Duša eniga pijanca v bollezni te pijanost, inu teh pregreh, katire ta pijanost za saboj uleče, že pojema, inu v navarnost te večne Smerti se znajde, koga vy ta čass sturète? Miha!

Miha. Ah! kaj me uprašajo? že zastopim, de mislijo rečiti: vam pak za zraviye vaše lestne, edine, večne duše ni neč marr, ampak vaše dinarje raiši za preobilna pijača k vaši Škodi kjekej possipate.

Fajmašter. Kir moje misli so toku zadète, inu še več poveš, koker sim jest mènöv; toku pak v temu jest ta navuk S: Ambroža povedati očem, kateriga on iz S: Evangelia ussame; kadar šterje Možje so eniga od Božjega žlaka udarjena na eni postli pernesli, inu zavolo veliko folka niso pred JEZUSA pryditi mogli, so pak to Streho naraznu dijali, inu tega bovnika na postli ležeočiga doli spustili, inu ta Gospud zavolo Vjere teh Mož je tega bovnega na duši, inu potem na tellesu ozravu. (*Marci 2. & Luc: 5.*) Iz tega vuči se, pravi ta S: Vučenick, ó človek! kater si bollan pomuč od Gospuda zadobiti. Če sam nazavupaš odpušajne tvojeh grozovitneh grehu doseči, perusemi ti pomagavce, katiri bodo za te prossili, peruzemi to Cerku, katira bo za te molila, zavolo katere bode ta Gospud tebi odpustov, kar be on tebi samimu doli udariti zamogov. (*S Ambros: L. 5, in c: 5 Luc: post init:*)

III. Mittel je Varvajne teh perložnosti se upijaniti. G: Boga samu prossiti za pomuč čez

to pregreho te pijanosti, pak sam se tudi, ó človek! pred taisto nevarvati, ampak še v navarnost očitne, inu perložnost te nezmasne pijače zahajati se pravy iz G: Boga norca se dellati. Zatu varji se, inu nekar nahodi med tovarštva teh pijancu! izgovori se, kader boš povablen na Ohcet, ali v Gostje takšneh Ludji, per katerih Strahu Božjega nazamerkaš, de ti zraven pridti namoreš! napojdi več v tobirne takšneh Wirthu, ali Oštirju, katiri so samu za to skerbni, de oni več vina potobernajo! Zavoltega pak pivcam ussa perložnost k usse Sorte pregreham perпустè, ja še sami dado, inu v taiste njuh napellujejo; zakaj takšne tobirne so glih tem jamam teh razbojniku, ja še huiši; razbojniki škodjejo človeka le na premožejnu, inu v čas tudi na Živlejnu tega trupla: al v takšneh tobirnah bodo Ljudje v pijanost zapellan, inu skuz nezmasne pijače škoduvani na premožejnu, na dobremu imenu, na časti, na zraviju, na pamet, na zastopnost, na Žiulejnu, na gnadi Božji, na večnimu Žiulejnu, inu padejo oni še potem večidell v večnu pogublejne. Kulkain Škode, inu krivice pak se večkrat še zavol pijanost drugim pergody, se vidy v te drugi postavi? Inu takšne tovarštva prepovduje nam S: Duh skuz tega modrega Salomona, rekoč: nekar se ti naznajdi per gostjah teh pijancu! (*Prov: 23.*) Znaprej raiši pusti toku dobru ti, moj Micha! koker tudi vi te drugi Vina za potreba si na dom pernesti. Še tukej opominujem jest: nikar na teše, dokler še neč jejdov nisi, Vina napji; zakaj grede kmalu v glavu, inu postaneš pijen, poprej koker spoznaš! Kader bodeš uroči, varji se naglu Vinu pyti! raunu taku, kader po pot raižaš, nikar pogostim vina napji, scer bodeš zvečer od malu Vina, če ga še piv boš, dobru trunčen ratov. Pred ussem se pak varji taisteh norskeh Zravici, subsebnu kader pregrešni Ludje syljo po usse iz ene possode izpyti; podaj takšnimu en hlebec kruha naprej, inu reci: snej ti poprej ta hlebec na Zravije mene, potem očem jest iz te possode Vinu izpyti na Zravje tebe. Ja keb lih tebi rečenu bilu: al py, al pak boš umorjen; tebi be nucniši bilu, deb tvoje tellu treznu umorjenu bilu, koker deb skuz pijanost tvoja Duša umerla, to je v smertne greh padla S: Ambr: L. de poen: & jej: c. 14) toku S: Ambrož tebe zagviša.

Lenard. Nikar nej meni za hudu nauzamejo, G: Oča! de se jest podstopem zde v bessedo skočiti. Jest pak če bel vinu pijem, bel

sim žen: inu če ga več spijem, raiši meni po gerlu doliteče.

Fajmašter. Res je: karkuli se človek navady, to sturiti potem njega lohku stane; al Odvada pride njemu težka naprej. Pak ni dergač, en pijanc se more začeti uziguvati čez svoja navada te nezmasne pijače, inu leta je ta četerete Mittel.

IV. Mittel je to premagajne svojih nezmasneh žellja k te pijači. Eno vižo pové S: Climacus: kader boš ti ta posoda z vinam v roko uzev, inu pyti začev, nikar napozabi na taisti žovc, inu jesih Gospuda tvojga Boga, inu na njegovo Žejo na Križu, inu bodeš zagvišnu al z maso piv, al v Sercu zdihuvov, al saj ponižniš, inu pametniše ratov. (*S: Clim: grad: 14*) Ta druga viža je nam S: Auguštin zamerkana popustov s tem besedam: Kdurkuli se oče od hudobije te pijanost prostega sturiti, leta koker je v temnoba tega pijančuvajna skuz to zašov, kir je dan na dan veči vina pyti začev; raunu toku more on zdei si od pijače pomalim dolitertgati, de zupet k Svetlobe te treznust nazai- pride. Kateri toku si če pomalim odterguvati, leta bode toku dobru od pijančuvajna rešen, koker tudi vune neizrečene martre te žeje, katero ta bogate požrešnick v peklu terpy, nabode občutov. (*S: Aug: Serm: 331 de temp:*) Zraven perstavim tudi jest: Vinu ni tulkain za žejo pregnati, koker še le taisto bel obuditi; zatu ti moj Lenard imaš zanaprej tulkain Vina mejni pyti, inu te nabo če dalje bel per vinu žejalu, inu v to Vinu še vodo perlyvi, skuz to bode ta Ogen tvoje Žeje pogassen. Zdej nam, moji farmanni! drugega naustane čes, kir smo naše pogovare h koncu spravili, inu donašnu kosillu užyli, koker de mi Očeta Nebeškega za njegove dary skuz JEZUSA Njegovega Syna Gospuda našiga po njegovemu exempelnu ponižnu zahvalemo. (*Marci 14, 16.*)

Naprejussetje, inu Slovujemajne.

Micha. Tudi njeh, G: Oča! je naša velika dovnust lepu zahvaliti; kir so naše trupla toku dobru nasytli inu z vinam resvessellili, še več;

kir so za naše Duše ozraviti tulkain muje si perzadellj.

Mica. G: Bug njem še dougu čassa Zravije daj, de bodo še veliku grešniku spreobrnili: jest že nigdar več nočem trunčena biti, inu čez masa pyti.

Mathia. Jest pak očem usse, kar sim do zdei falliv, skuz ena General Spovd zaglihati, inu pobulšati, zanaprei pak usseh Wirtouskeh fallerju inu pregreh popolnoma se varvati, ali bom pak tudi tobirna popustov, še navem, kaj bo Žena rekla?

Lenard. Varvj se, Mathia! de ona te nabo, koker Eva Adama, zapellala: če nisi potrebne za Ludji domače, inu popotnike, na mojo besedo popusti tobirno; sam v stanu nisi brez Božje pomuč tulkain navarnost teh pregreh v tvoj Ostarj se varvati, mejniš ti, de G: Bug bo tebi s svoja Gnada na strani stav, kir ti le tvoja Lestna Lubezen, inu ta velike dobiček za cil, inu konc tvoje tobirne imaš? kaj nisi šlišov? Jest pak, ô časti uredne G: Fajmašter! morem priča celle kompanije spoznati, Oni so moj ta druge Archangel Raphael, ta perve je Tobiaza tega mladega obvarvov, de njega ni ena groznu velika ryba požerla, ony so pak mene skuz donašnje pogovar obvarvali, de me nabo ta hudič te pijanost na večnu požeruv, še dones koker je ta zadne dan tega Lejta, toku more on biti ta perve dan mojga resničnega spreobrnejna. Bug njeh obvari!

Fajmašter. Srečnu hodite: inu ta G: Bug, katiri v vašeh Sercah je obudov to Volo k pobulšajnu, nej še vas perpravi k dapounejnu! (*Ad Phil: 2, 13*)

Farmanni. Amen.

L: D: S:

Opazka. O zgodovini tega rokopisa dodajmo to, da ga je imel v svoji ostalini pokojni beneficijar Lukanec v Matenji vasi, iz katere ostaline ga je dobil g. Ivan Zupan, kurat v Šempetru. Ta gospod ga je izročil g. župniku P. Bohinjcu, kateri ga je prepustil uredništvu. — O tisku omenjamo, da smo za v in k dosledno izpuščali znamenje " (apostrof).

† Janko Krsnik. Umrli je po noči na dan 28. min. m. v Ljubljani znani slovenski pisatelj, notar Janko Krsnik. Za Jurčičem je bil pač najsposobnejši pripovednik. — Ker se s par vrsticami ne označi mož takega pomena, upamo, da nam kak znanec obširneje opiše pokojnika.

Kratka slovnica ruskega jezika. (Краткая Грамматика русского Языка). Sestavil M. M. Hostnik, in

Ручной русско-словенский словарь. (Ročni rusko-slovenski slovar). Sestavil M. M. Hostnik. Pod tema naslovoma izide v kratkem skupna knjiga, katera se že tiska v „Goriški Tiskarni“ A. Gabersček v Gorici. Knjiga bo obsegala okoli 27 tiskanih pol, oziroma blizu 500 stranic navadne slovarske oblike in stala okoli 2 gld. Razpošiljala se bo proti povzetju, oziroma proti predplačilu. Že sedaj opozarjamo na to znamenito delo.